

Prövning av bygglov och förhandsbesked på jordbruksmark

Tillämpningen av plan- och bygglagen för en levande landsbygd – utan att äventyra framtida livsmedelsförsörjning

22 november 2022

På denna kurs deltar du digitalt på distans

UR KURSPROGRAMMET

- Hur vägs olika intressen emot varandra och hur skapa en levande landsbygd utan att äventyra framtida livsmedelsförsörjning?
- Vad utgör jordbruksmark?
- Hur avgörs om jordbruksmarken är brukningsvärd?
- Hur avgöra om bygglov eller förhandsbesked kan beviljas på betesmark?
- Hur avgöra om den ansökta bebyggelsen tillgodoser ett väsentligt samhällsintresse?
- Hur avgöra om det finns annan mark som kan tas i anspråk i stället?
- När kan bygglov eller förhandsbesked beviljas på eller i anslutning till jordbruksmark?
- Kommunikation med politiker/nämnd om prövning av bygglov och förhandsbesked på jordbruksmark
- Hur formulera tydliga beslut vid prövning av bygglov och förhandsbesked på jordbruksmark – som håller för överprövning
- Genomgång och analys av aktuella rättsfall från MÖD – vilka slutsatser kan vi dra?

KURSLEDARE

Christian Arnbom

Advokat och delägare, **Advokaterna Gustafsson, Arnbom & Hedberg KB**

Prövning av bygglov och förhandsbesked på jordbruksmark

Tillämpningen av plan- och bygglagen för en levande landsbygd – utan att äventyra framtida livsmedelsförsörjning

22 november 2022

På denna kurs deltar du digitalt på distans

Under den här kursen får du fördjupad kunskap om hur du prövar bygglov och förhandsbesked på jordbruksmark och fattar korrekta beslut som har lagstöd.

Tillgången till jordbruksmark minskar i världen, samtidigt som behovet ökar. I Sverige försvinner en stor del på grund av exploatering i form av bebyggelse.

Ett mål i den nationella livsmedelsstrategin är att den totala livsmedelsproduktionen ska öka, samtidigt som relevanta nationella miljömål nås. Detta mål har aktualiserats i och med det oroliga omvärldsläget, där värdet av nationell livsmedelsförsörjning har blivit tydligt.

Kommunerna har en nyckelroll i att hitta strategier och åtgärder som bevarar jordbruksmarkerna och tryggar livsmedelsförsörjningen för framtiden. Detta samtidigt som vi vill ha en levande landsbygd där människor både kan bo och arbeta.

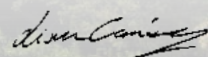
Brukningsvärd jordbruksmark får tas i anspråk för bebyggelse eller anläggningar endast om det behövs för att tillgodose väsentliga samhällsintressen och detta behov inte kan tillgodoses på ett från allmän synpunkt tillfredställande sätt genom att annan mark tas i anspråk. (3 kap. 4 § miljöbalken)

Det kan ofta vara utmanande att tillämpa denna bestämmelse i praktiken. Vad utgör egentligen jordbruksmark och hur kan vi avgöra om den är brukningsvärd? När kan förhandsbesked eller bygglov beviljas på eller i anslutning till jordbruksmark? Detta är några av de frågor som behandlas under denna fördjupningskurs med fokus på prövning av bygglov och förhandsbesked på jordbruksmark. Efter att ha deltagit på kursen kan du med ökad säkerhet fatta korrekta beslut som har lagstöd.

Ur kursinnehållet:

- ✓ Hur vägs olika intressen emot varandra och hur skapa en levande landsbygd utan att äventyra framtida livsmedelsförsörjning?
- ✓ Vad utgör jordbruksmark?
- ✓ Hur avgörs om jordbruksmarken är brukningsvärd?
- ✓ Hur avgöra om bygglov eller förhandsbesked kan beviljas på betesmark?
- ✓ Hur avgöra om den ansökta bebyggelsen tillgodoser ett väsentligt samhällsintresse?
- ✓ Hur avgöra om det finns annan mark som kan tas i anspråk i stället?
- ✓ När kan bygglov eller förhandsbesked beviljas på eller i anslutning till jordbruksmark?
- ✓ Kommunikation med politiker/nämnd om prövning av bygglov och förhandsbesked på jordbruksmark
- ✓ Hur formulera tydliga beslut vid prövning av bygglov och förhandsbesked på jordbruksmark – som håller för överprövning
- ✓ Genomgång och analys av aktuella rättsfall från MÖD – vilka slutsatser kan vi dra?

Varmt välkommen till kursen!

Lisen Comérus
Studia

Kursledare

Christian Arnbom

Advokat och delägare, **Advokaterna Gustafsson, Arnbom & Hedberg KB**

Advokat Christian Arnbom arbetar med miljö-, bygg- och entreprenadrättsliga frågor på advokatbyrån Gustafsson, Arnbom & Hedberg KB. Han har sedan 2010 bland annat biträtt kommuner med rådgivning rörande tillämpningen av plan- och bygglagen. Christian ingår i Norstedts Juridiks expertgrupp inom plan- och byggrätt och miljörett.

Målgrupp

Kursen riktar sig till dig som arbetar med handläggning av bygglov och förhandsbesked.

Studia

www.studia.se

Kursprogram

22 november 2022

Hur vägs olika intressen mot varandra och hur skapa en levande landsbygd utan att äventyra framtida livsmedelsförsörjning?

- Jordbruksmark är en begränsad resurs med avgörande betydelse för att trygga livsmedelsförsörjningen i landet och syftet med bestämmelsen är att säkerställa en långsiktig hushållning med naturresurser – hur beaktas detta vid prövning av förhandsbesked och bygglov?
- Vilket tolkningsutrymme finns det i lagstiftningen när det gäller att pröva förhandsbesked och bygglov på jordbruksmark?

Vad utgör jordbruksmark?

- Med begreppet "jordbruksmark" avses sådan mark som med hänsyn till läge, beskaffenhet och övriga förutsättningar är lämpad för jordbruksproduktion – hur bedöms om marken är jordbruksmark?

Hur avgörs om jordbruksmarken är brukningsvärd?

- Hur avgörs om marken är brukningsvärd utifrån markens
  - läge
  - beskaffenhet
- Vilka övriga förutsättningar kan avgöra om marken är lämpad för jordbruksproduktion?
- Hur bedöma mindre ytor jordbruksmark som inte kan brukas med moderna jordbruksmaskiner? När klassas denna mark som brukningsbar jordbruksmark?
- Hur avgörs om marken kommer att kunna brukas i framtiden?
- Igenplanterad åkermark, när är det okej att bebygga – finns det någon riktlinje när det gäller antal år som bör ha gått sedan marken brukades?
- Jordbruksmark i skogsbygder med mindre åkerplättar, vad räknas som brukningsbart?
- När är det okej att bebygga jordbruksmark som ligger i träda?
- När räknas mindre ängar som jordbruksmark?
- Hur igenväxt behöver marken vara för att inte klassas som brukningsbar?
- Vad innebär det att marken varaktigt tas ur produktion? Ta del av exempel
- Vem har kompetens och kan anses sakkunnig för att kunna göra en korrekt bedömning om jordbruksmarken är brukningsvärd i olika enskilda fall?
- Genomgång av metod för att bedöma om jordbruksmarken är brukningsvärd

Hur avgöra om bygglov eller förhandsbesked kan beviljas på betesmark?

- När kan betesmark klassas som jordbruksmark?
- Hur avgöra om betesmark är jordbruksmark i oklara fall?
- När får betesmark bebyggas?

Hur avgöra om den ansökta bebyggelsen tillgodoser ett väsentligt samhällsintresse?

- Vad utgör ett väsentligt samhällsintresse?

Hur avgöra om det finns annan mark som kan tas i anspråk i stället?

- Hur utreds om det finns annan lämplig mark som kan tas i anspråk i stället för den brukningsvärda jordbruksmarken?
- Var ska man söka alternativ mark – i hela kommunen eller i det geografiska närområdet?

När kan bygglov eller förhandsbesked beviljas på eller i anslutning till jordbruksmark?

- När går det att bevilja förhandsbesked eller bygglov på eller i anslutning till jordbruksmark?
- När kan komplettering av befintlig bebyggelse med ytterligare någon enstaka byggnad tillåtas?
- Hur avgöra om det skulle gå att få till lösningar för VA och vägar utan att störa jordbruket, om bygglov beviljas på jordbruksmark?
- När förhandsbesked eller bygglov har kunnat beviljas på jordbruksmark – vad har varit utmärkande i dessa fall?
- Vad gäller för åtgärder där åtgärden som lov eller förhandsbesked söks för delvis ligger på jordbruksmark?
- Hur avgöra om det skulle gå att få till lösningar för VA och vägar utan att störa jordbruket, om bygglov beviljas på jordbruksmark?

Kommunikation med politiker/nämnd om prövning av bygglov och förhandsbesked på jordbruksmark

- Hur informera politiker tydligt och pedagogiskt om rådande lagstiftning och vilka bedömningar som måste göras vid prövning av förhandsbesked och bygglov på jordbruksmark?
- Så kan vi öka politikernas förståelse för tjänstemännens bedömningar och förslag till beslut
- Hur formulera tydliga beslut vid prövning av bygglov och förhandsbesked på jordbruksmark – som håller för överprövning
- Hur formulera bra och tydliga motiveringar till beslut?

Genomgång och analys av aktuella rättsfall från MÖD – vilka slutsatser kan vi dra?

Kurstider

Från 08.30	Digital registrering
09.00	Kursen inleds
12.00–13.00	Lunch
14.30–14.50	Eftermiddagsfika
16.30	Kursen avslutas

Studia

www.studia.se

Prövning av bygglov och förhandsbesked på jordbruksmark

Tillämpningen av plan- och bygglagen för en levande landsbygd – utan att äventyra framtida livsmedelsförsörjning

DATUM

22 november 2022

PLATS

Digitalt på på distans, via Zoom.

PRIS

Digitalt deltagande: 6 900 kronor exklusive moms.

Priset gäller deltagande för en person. I priset ingår kursens dokumentation i digitalt format.

Sändningen kommer inte att spelas in och får inte heller spelas in av deltagarna.

För våra avbokningsregler, allmänna villkor och integritetspolicy se www.studia.se.

BOKA DIN PLATS

 www.studia.se

 08-650 09 29

 bokning@studia.se

 Studia AB
Box 550
101 30 Stockholm

Studia AB
Box 550
101 30 Stockholm

Telefon: 08-650 09 29
E-post: info@studia.se
Hemsida: www.studia.se

Studia

www.studia.se

Avsändare och returadress: Studia AB, Box 550, 101 30 Stockholm